

ÚVODNÉ POKYNY

pre katechetickú
prípravu
na sviatosť
birmovania

Ciel: Cieľom prípravy na sviatosť birmovania je

- pomôcť birmovancom rásť vo viere
- spoznať Boha a nadobudnúť s ním osobnú skúsenosť
- spoznať seba samého a svoje poslanie
- žiť svoju vieru v každodennom živote a vydávať svedectvo o Bohu
- sláviť Kristovo tajomstvo a kontemplovať ho

Koncept prípravy

Pre naplnenie týchto cieľov sú ponúknuté témy spracované v **metodických listoch (príloha č. 1)**. Tvoria **sedem tematických celkov**.

Cieľom prvého tematického celku je umožniť birmovancom spoznať „**Kto som**“ a „**Aké je moje poslanie**“. Taktiež pomôcť kňazovi/animátorovi spoznať birmovancov, **stav ich ľudskej zrelosti a viery (príloha č. 2)**, zistiť východiská, na ktorých môže byť postavená príprava.

Cez témy ďalších tematických celkov umožniť birmovancom, aby spoznali, ako im viera pomáha rozvíjať a naplňať ich poslanie: „**...aby sme Boha poznali, jeho milovali, jemu slúžili a tak prežívali s Bohom večné šťastie v nebi**“.

Materiály k príprave na birmovku ponúkajú **62 tém**, z ktorých treba vyskladať prípravu pozostávajúcu minimálne zo štyridsiatic stretnutí, ako je to dané v smerniciach pre katechetickú prípravu k sviatosti birmovania v Bratislavskej arcidiecéze.

Možnosť výberu tém ponúka viacero alternatív prípravy. Pri výbere tém je potrebné zohľadniť **konkrétne možnosti jednotlivých farností, stav viery birmovancov a ich skutočné potreby**. Predovšetkým je dôležité venovať sa témam **vierouky, mravouky, sviatostiam a modlitbe**. Ostatné témy je možné použiť do takej miery, do akej napomáhajú hlbšiemu pochopeniu kresťanskej náuky a života.

Obsahová náplň a štruktúra metodických listov

Obsah prípravy a rozdelenie tém je v súlade s tradičným členením podľa štyroch pilierov, na ktorých spočíva odovzdávanie viery: **vyznanie viery, sviatosti, Desatoro a modlitba Otčenáš (príloha č. 3)**. Tieto štyri piliere sú spracované v štyroch tematických celkoch – **Vierouka, Sviatosti, Mravouka a Modlitba**. Pridaný je úvodný tematický celok s názvom **Základné východiská**, ktorý obsahuje ponuku tém na úvod prípravy. Záverečný tematický celok **Bezprostredná príprava** obsahuje témy k blízkej príprave na sviatosť birmovania, a napokon časť **Ostatné**, v ktorej sa nachádzajú témy využiteľné v jednotlivých liturgických obdobiach.

Metodické listy nie sú vypracované katechézy! Všetky metodické listy sú koncipované evanjelizačne (príloha č. 4).

Štruktúru metodických listov tvoria: citáty zo Svätého písma, prípadne iných zdrojov; podnety na prehĺbenie témy najmä pre kňazov; podnety na diskusiu v skupinkách; modlitba a

aplikácia do života. Na záver sú pridané východiskové aj doplnkové materiály, ktoré súvisia s danou témou.

Nie je potrebné venovať sa všetkému, čo je uvedené v podnetoch k téme a k diskusi v skupinke. **Odporúča sa vybrať tie, ktoré sú vhodné (príloha č. 5).**

Pre prácu v skupine sa ponúka **metóda animovaného rozhovoru formou kladenia otázok**. Ak sa táto metóda nedá uplatniť, je možné použiť inú, ktorá napĺňa daný cieľ.

Práca v skupinkách

Nemusíme nutne presvedčiť, dôležité je **priviesť k uvažovaniu**.

Práca v skupine má vyústiť **do konkrétnej aplikácie do života**.

Odporúča sa stretnutie začať **reflexiou nad aplikáciou do života** predošlej témy.

Je potrebné dohodnúť si **pravidlá** fungovania skupiny.

Užitočné sa javí rozdelenie birmovancov do skupiniek podľa **zrelosti**.

Ostatné odporúčania

Veľmi sa odporúča, aby mal kňaz počas birmovnej prípravy **aspoň jeden osobný rozhovor s každým birmovancom**.

Taktiež sa odporúča modliť **Deviatnik k Duchu Svätému** bezprostredne pred prijatím sviatosti birmovania.

V príprave sa odporúča model, v ktorom **katechézu vedie kňaz pre birmovancov a animátorov súčasne a potom animátori prehíbia danú tému v malých skupinách**. V prípadoch, kedy nie je možné viesť katechézu týmto spôsobom kvôli rušivým prvkom ako nesústredenosť, vyrušovanie... **kňaz vedie katechézu pre animátorov a animátori odkomunikujú katechézu birmovancom v skupinkách**. Pritom je potrebné dbať na to, aby kontakt medzi kňazom a birmovancami zostal aktívny, napríklad formou osobných rozhovorov, návštevou kňaza v jednotlivých skupinkách...

Je potrebné dbať na **kvalitný výber animátorov**, veľmi dôležitá je ich **formácia!**

Veľmi sa odporúča, **aby sa kňaz s animátormi pravidelne stretával, sprevádzal ich a spoločne vyhodnocovali**, ako sa darí napĺňať ciele prípravy.

Na záver ešte zopár povzbudení z aktuálnej exhortácie Sv. Otca Františka *Christus vivit*:

Ako zaujať a pracovať s mladými? Odovzdať im evanjelióvu radosť? Odpovedá svätý Otec František v exhortácii *Christus vivit* (príloha č. 6).

PRÍLOHY k úvodným pokynom

PRÍLOHA č. 1 Ako pracovať s metodickými listami

Božie slovo

Podnety na prehĺbenie témy

Podnety k spoločnému zdieľaniu v skupinke

PRÍLOHA č. 1 Ako pracovať s metodickými listami

Metodické listy nie sú vypracované katechézy! Slúžia len ako inšpirácia, ponúkajú určitú obsahovú náplň, ktorú je možné dotvárať, dopĺňať obsahom, vzhľadom na potreby mladých ľudí, prípadne prostredie, z ktorého pochádzajú.

Ponúkame krátke vysvetlenie k jednotlivým častiam:

Každý metodický list začína citáciami z Božieho slova. „Katechéza má vždy čerpať svoj obsah zo živého prameňa Božieho slova, ktoré nám odovzdala tradícia a Sväté písmo, pretože posvätná tradícia a Sväté písmo tvoria posvätný poklad Božieho slova, zverený Cirkvi“ (CT 27).

„Katechéza sa má nechať preniknúť biblickým myslením, biblickým duchom a biblickými postojmi pomocou usilovného kontaktu s týmito textami... Katechizačná činnosť v sebe vždy zahŕňa používanie Písma vo viere a v Tradícii Cirkvi, aby tak boli tieto slová vnímané ako živé, ako je aj dnes Kristus živý tam, kde sa dvaja alebo traja zhromaždia v jeho mene“. (Verbum Domini 74)

Nie sú citované všetky biblické texty k danej téme, ale len niektoré. Výber je vo väčšine prípadov bohatý, aby bolo možné vybrať si tie úryvky pri príprave katechézy, ktoré najviac inšpirujú katechizujúceho. **Pri katechéze sa odporúča vybrať jednu perikopu zo Svätého písma na rozjímanie,** pri niektorých témach sú dané aj konkrétne návrhy.

Táto časť poskytuje inšpirácie na prehĺbenie témy. Vybrali sme tie, ktoré by mohli pomôcť pri príprave katechézy na danú tému. **Nie je potrebné venovať sa všetkým témam, ale venovať dôkladnú pozornosť len niektorým z nich** (menej je niekedy viac). Podnety sú určené predovšetkým pre kňazov, ale môžu poslúžiť i animátorom pri príprave na stretnutie v skupine. Vychádzajú predovšetkým z **Katechizmu Katolíckej Cirkvi a Kompendia Katechizmu Katolíckej Cirkvi.**

Táto časť obsahuje podnety pre prácu v jednotlivých skupinách. **Podnety je možné rozširovať podľa vlastnej úvahy vzhľadom na stav viery birmovancov a ich potreby.**

Podnety sú najčastejšie formulované v podobe otázok, ktoré animátor/kňaz kladie birmovancom. Otázky stimulujú vnútorný rast človeka.

Úlohou animátora je sprevádzať birmovancov bludiskom poznatkov, pochybností, úvah a otázok k objavovaniu pravdy. Nie je vhodné, aby animátor vnucoval birmovancom svoje presvedčenie.

Otázky k spoločnému zdieľaniu v skupine sú aspoň také dôležité, ba dokonca možno i dôležitejšie ako odpovede. **Preto povzbudzujeme k obzretnosti pri ich formulovaní.** Ak dávame zle postavené otázky, dostaneme nesprávne odpovede. Otázky by mali byť otvorené, nevyžadujúce si len jednoslovnú odpoveď (áno/nie).

Mali by sme sa **vystríhať kladeniu otázok so sarkastickým, cynickým či vopred odmietavým podtónom.** Nemali by sme sa pýtať tak, ako keby samotná otázka bola odpoveďou. Mali by sme klásť otázky **s veľkou dôverou** a zároveň **v pokornom očakávaní.**

Je možné, že skupinka birmovancov bude málo aktívna a podnety na zdieľanie bude ťažké rozvíjať v diskusii. V takom prípade odporúčame danú tému len odprednášať alebo hľadať iný vhodný didaktický prístup. **Každý prostriedok, ktorý napomáha k napĺňaniu cieľa birmovnej prípravy je použiteľný.**

Je dôležité obohatiť stretnutie vlastnými skúsenosťami v duchu slov sv. Pavla VI.: **„Dnešný svet potrebuje radšej svedkov ako učiteľov a učiteľov počúva len vtedy, ak sú zároveň svedkami.“** (Sv. Pavol VI., EN čl. 41)

Treba brať ohľad na vek, inteligenciu, zvyky a podmienky katechizovaných, aby ten, kto vykonáva túto službu **bol všetkým pre všetkých, aby všetkých získal pre Krista.**

Práca v skupinke je vhodným prostredím na spoločné uvažovanie, premýšľanie nad danou témou. Zaujatie osobného postoja k prebratej téme by malo vyústiť **do konkrétnej „aplikácie do života“**, teda k uživotneniu prebratej témy v osobnom živote birmovanca a aktívnym zapojením sa do života farnosti.

Pre efektívnu prácu v skupinkách ponúkame aj **pravidlá zdieľania sa v skupine.** Tieto pravidlá je dobré dohodnúť si spoločne s birmovancami:

- ideálne je **sedieť v skupinke v kruhu**
- všetci majú právo a možnosť **povedať svoj názor, postreh, zdieľanie k danej téme**
- **citlivo motivovať birmovancov**, aby vyjadrili svoj názor, ale rešpektovať aj to, keď sa vyjadriť nechcú
- **časová vyváženosť zdieľania sa** (dbať na to, aby sa každý mal možnosť vyjadriť)
- ideálne je, ak pri **zdieľaní hovorí každý sám za seba**, teda v prvej osobe j. č. (ja to takto vnímam; ja si myslím; mne Boh cez toto Božie slovo hovorí...), ale na uľahčenie komunikácie môžeme hovoriť aj v tretej osobe
- pri zdieľaní v skupinke sa členovia skupiny navzájom **nepoučujú, nekomentujú zdieľanie druhých, nevysmievajú sa a nevynášajú mimo skupiny** to, čo v nej bolo komunikované
- kňaz/animátor umožní birmovancom slobodne vyjadrovať svoj názor; **komentár, upresnenie, poučenie pridáva na záver**
- dávať pozor, aby diskusia neskĺzla len do vyjadrovania svojich vlastných názorov; nezabúdať na to, že **cieľom diskusie je spoznať a prijať pravdy našej viery**

Pravidlá zdieľania v skupinke

Treba brať do úvahy to, že birmovanci prichádzajú s názormi, ktoré sa v nich formovali v prostredí z ktorého vyšli, preto ich **za tieto názory neodsudzujeme, nereagujeme konfrontačne. Snažíme sa v duchu lásky predložiť pravdu.**

Zmyslom stretnutí nie je birmovanca za každú cenu presvedčiť, ale **priviesť ho k uvažovaniu a hľadaniu pravdy.**

Modlitba

Odporúčame, aby stretnutie končilo modlitbou. **V každej téme je navrhnutá určitá modlitba, samozrejme je možné vybrať si inú podľa vlastného uváženia.** Snažili sme sa vybrať predovšetkým tie modlitby, ktoré by mali birmovanci poznať. Zároveň povzbudzujeme k vytvoreniu priestoru aj na modlitbu svojimi slovami.

Aplikácia do života

Aplikácia do života je veľmi dôležitá časť birmovnej prípravy. Birmovancovi má dať príležitosť konkrétnymi skutkami uživotňovať to, čo je k danej téme podstatné. **Je potrebné aby aplikácia do života bola reálna, konkrétna a merateľná.**

V ponuke je viac aplikácií pre možnosť výberu. Je možné ich dopĺňať podľa vlastného uváženia. Na začiatku ďalšieho stretnutia odporúčame reflektovať, ako sa birmovancom podarilo uskutočniť dané predsavzatia alebo úlohy.

Materiály k téme

V tejto časti sú uvedené odkazy k materiálom na birmovku v printovej podobe alebo aj k materiálom na internete. **Materiály je možné použiť pri príprave katechézy alebo i pri jej realizácii.**

Materiály sa budú priebežne dopĺňať, preto ak by ste vedeli o ďalších inšpiráciách, budeme radi, ak sa o ne s nami i s ostatnými podelíte. Môžete na to využiť kontaktné údaje na našej webovej stránke Diecézneho katechetického úradu, www.dku.abuba.sk.

PRÍLOHA č. 2 Zrelosť birmovancov

PRÍLOHA č. 2 Zrelosť birmovancov

Vychovávateľa, rodičia i psychológovia sa zhodujú, že veľkým problémom dnešných mladých ľudí je nízka sebaúcta. Tento problém nevyriešime tým, že budeme mládež zahŕňať pochvalami. Sebaúcta stojí na troch pilieroch: **na správnom konaní; na správnom vzťahu k Bohu, blíznym a k sebe; a na službe**. Správne konanie je ľahké alebo ťažké natoľko, nakoľko dokážeme načúvať jemnému hlasu svedomia a nakoľko mu dovolíme viesť nás. Správny vzťah k Bohu a ku komukoľvek či čomukoľvek pod slnkom sa rozvíja neustále rastúcim poznaním toho, čo je dobré, pravdivé a správne. A zdravé sebavedomie nič nepodporí lepšie ako skúsenosť, že sme prostredníctvom nejakej služby užitoční iným.

Je nemožné mať zdravé sebavedomie, ak sa aktívne neusilujeme žiť pravdu, ktorú nám Boh zjavil.

(Zdroj: Matthew Kelly, Dynamickí katolíci)

PRÍLOHA č. 3 Štyri piliere, na ktorých spočíva odovzdávanie viery

PRÍLOHA č. 3 Štyri piliere, na ktorých spočíva odovzdávanie viery

Týmto tradičným členením podľa štyroch pilierov, na ktorých spočíva odovzdávanie viery (vyznanie viery, sviatosti, Desatoro, Otčenáš) Katechizmus Katolíckej cirkvi chce slúžiť ako náuková orientácia vo výchove k štyrom základným úlohám katechézy: **pomáhať poznať, sláviť, žiť a kontemplovať Kristovo tajomstvo**.

Napomáhať poznanie viery

Ten, čo sa stretol s Kristom, chce ho čo najlepšie poznať, a takisto chce poznať Otcov plán, ktorý on zjavil. Poznanie obsahu viery (fides quae) je požiadavka primknutia sa k viere (fides qua). Láska k inej osobe už v ľudskom poriadku znamená chcieť ju stále viac poznávať. Katechéza má preto „privádzať k pochopeniu celej pravdy o Božom pláne“ a učeníkov Ježiša Krista viesť k poznaniu tradície a Písma, ktoré je vznešenosťou poznania Krista (Flp 3,8).

Prehĺbenie poznania viery kresťansky osvecuje ľudskú existenciu, udržuje život viery a takisto robí schopným zdôvodniť si ju pred svetom. Odovzdanie symbolu, súhrnu Písma a viery Cirkvi, vyjadruje splnenie tejto úlohy.

Liturgická výchova

Vskutku, „Kristus je stále prítomný vo svojej Cirkvi, najmä v liturgických úkonoch“. Spojenie s Ježišom Kristom vedie k sláveniu jeho spásonosnej prítomnosti v sviatostiach, najmä v Eucharistii. Cirkev si vrúcne praje, aby sa všetkých veriach kresťanov podarilo priviesť k tejto plnej, vedomej a aktívnej účasti, ako to vyžaduje povaha samej liturgie a dôstojnosť ich krstného kňazstva. Preto katechéza okrem toho, že umožňuje poznať význam liturgie a sviatostí, má učeníkov Ježiša Krista vychovávať „k modlitbe, k vďakyvzdaniu, k pokániu, k dôvernej prosbe, k zmyslu pre komunitu a k symbolickej reči“, lebo všetko toto je potrebné k opravdivému liturgickému životu.

Morálna formácia

Obrátenie sa k Ježišovi Kristovi v sebe zahŕňa aj kráčanie v jeho šľapajach. Katechéza má preto odovzdať učeníkom postoje vlastné Majstromi. Oni potom nastupujú na cestu vnútornej premeny, na ktorej sa zúčastňujú na Pánovom veľkonočnom tajomstve a „prechádzajú od starého človeka k novému, dokonalému v Kristovi“. Reč na vrchu, v ktorej Ježiš obnovuje Desatoro a vtlačá im ducha blahoslavenstiev, je nevyhnutným východiskom pre morálnu formáciu, dnes tak veľmi potrebnú. Evanjelizácia, ktorá „prináša so sebou aj ohlasovanie aj mravnú ponuku“, šíri celú svoju interpelujúcu silu, keď spolu s ohlasovaným slovom dokáže ponúknuť aj žité slovo. Takéto morálne svedectvo, ku ktorému katechéza pripravuje, musí vedieť ukázať spoločenské dôsledky evanjeliových požiadaviek.

Učiť modlitbe

Spojenie s Ježišom Kristom privádza učeníkov k tomu, aby zaujali postoj modlitby a kontemplácie, aký mal Majster. Naučiť sa modliť s Ježišom znamená modliť sa s tými istými citmi, s akými sa on obracal na Otca: klaňanie, chvála, ďakovanie, synovská dôvera, prosby, obdiv jeho slávy. Tieto city sa odrážajú v Otčenáši, v modlitbe, ktorú Ježiš naučil učeníkov a ktorá je vzorom každej kresťanskej modlitby. „Odovzdanie Otčenáša“, syntézy celého evanjelia, je preto opravdivým vyjadrením splnenia tejto úlohy. Keď je katechéza preniknutá klímou modlitby, osvojovanie si kresťanského života dosiahne patričnú hĺbku. Takáto klíma sa stáva osobitne potrebná, keď katechumeni a tí, čo prijímajú katechézu, nachádzajú sa tvárou v tvár najnáročnejším požiadavkám evanjelia a cítia sa byť slabí, alebo keď udivení objavia v svojom živote Božie pôsobenie.

(Všeobecné direktorium pre katechizáciu 85)

PRÍLOHA Č. 4

Myšlienky Svätého Otca Františka o evanjelizácii

PRÍLOHA Č. 4 Myšlienky Svätého Otca Františka o evanjelizácii

Myslíme na tieto tri momenty evanjelizácie: poslušnosť evanjelizovaniu; robiť to, čo chce Boh, kam nás on posiela, skrze dialóg s ľuďmi – ale v dialógu začať odtiaľ, kde sú oni – a po tretie, spoliehať sa na milosť, milosť, ktorá je oveľa dôležitejšia ako všetka byrokracia. ‚Čo ešte bráni?‘ Pamätajte si to. Mnohokrát sme my v Cirkvi ako firma na výrobu prekážok, aby ľudia nemohli dôjsť k milosti. Nech nám to Pán dá pochopiť.

(Pápež František v homílii svätej omše, ktorej predsedal ráno v Dome sv. Marty 8. mája 2014)

Evanjelizovať neznamená obracať ľudí na vieru. Kresťan, ktorý chce ohlasovať evanjelium, musí predovšetkým viesť dialóg, byť si vedomý toho, že nikto pravdu nevlastní. Pravdu prijímame v stretnutí s Ježišom.

(Pápež František v homílii počas rannej svätej omše v Dome sv. Marty 8. 5. 2013)

Čo to znamená „evanjelizovať“? S radosťou a jednoduchosťou svedčiť o tom, čím sme a v čo veríme.

(Tvít pápeža Františka z 5. mája 2014)

Táto spoločnosť je spoločnosťou sirôt! Siroty bez pamäti rodiny, pretože - napríklad - starí rodičia sú ďaleko v dome opatrovateľskej služby, nepoznajú ich prítomnosť, nemajú pamäť rodiny. Siroty bez každodennej lásky alebo s nejakým jej prejavom narýchlo: otec je unavený, mama je unavená, idú spať. A ony zostávajú osirelé! Siroty bez dobročinnosti! Potrebujeme zmysel pre dobročinnosť: v rodinách, vo farnostiach, v celej spoločnosti. Ak nie je pocit

nezištnosti v rodine, v škole, vo farnosti, bude veľmi ťažké pochopiť, čo je Božia milosť, milosť, ktorá sa nepredáva, nemožno ju kúpiť, že je dar, dar od Boha, je to Boh sám.

(Pápež František na otvorení výročného Pastoračného stretnutia Rímskej diecézy 2014)

Prichádzajú mi na myseľ predovšetkým slová z Matúšovho evanjelia, kde sa hovorí, že Ježiš, «keď videl zástupy, zľutoval sa nad nimi, lebo boli zmorené a sklesnuté ako ovce bez pastiera» (9,36). Koľkí ľudia na mnohých existenciálnych perifériách našej doby sú „zmorení a skleslí“ a čakajú na Cirkev, čakajú na nás! Ako sa k nim priblížiť? Ako sa podeliť s nimi o skúsenosti viery, Božej lásky, stretnutia s Ježišom? A toto je zodpovednosť našich komunít a našej pastorácie.

(Pápež František účastníkom stretnutia organizovaného Pápežskou radou na podporu novej evanjelizácie s témou „Pastorálny projekt Evangelii gaudium“ vo Vatikáne v roku 2014)

Nechodme za hlasmi vábenia sirén, ktoré pozývajú k tomu, aby sme z pastorácie urobili silený rad iniciatív, bez toho, aby sme sa dotkli toho podstatného v evanjelizačnej úlohe. Neraz sa zdá, že sme viac zaujatí množením aktivít, než pozornosťou voči osobám a ich stretnutiu s Bohom. Taká pastorácia, ktorej chýba táto pozornosť, je zakaždým neplodná. Nezabúdajme robiť tak, ako Ježiš a jeho učeníci: potom, ako sa rozišli do dedín roznášať evanjeliu zvest', vracali sa uspokojení svojimi úspechmi; ale Ježiš ich berie bokom, na osamelé miesto, aby bol chvíľu s nimi (porov. Mk 6,31). Pastorácia bez modlitby a kontemplácie nedokáže zachytiť srdcia ľudí. Zastaví sa na povrchu a neumožní semenám Božieho slova uchytiť sa, klíčiť, rásť a priniesť úrodu (porov. Mt 13,1-23)

(Tamže)

Viem, že všetci veľa pracujete, a preto vám chcem zanechať posledné dôležité slovo: trpezlivosť. Trpezlivosť a vytrvalosť. Božie Slovo vstúpilo s trpezlivosťou, vo chvíli vtelenia, a tak tomu bolo až po smrť na kríži. Trpezlivosť a vytrvalosť. Nemáme „čarodejnú paličku“ na všetko, ale máme dôveru v Pána, že nás sprevádza a nikdy nás neopustí. V ťažkostiach a aj v sklamaniach, ktoré sú neraz prítomné v našej pastoračnej práci, potrebujeme, aby sme neochabovali v dôvere v Pána a v modlitbe, ktorá ju podopiera.

(Tamže)

Evanjelizácia nespočíva v robení prozelytizmu: prozelytizmus je karikatúrou evanjelizácie! Ale evanjelizovať znamená priťahovať, vďaka nášmu svedectvu, tých, ktorí sa odcudzili, znamená pokorne sa priblížiť k tým, ktorí sa cítia vzdialení od Boha a od Cirkvi, priblížiť sa k tým, ktorí sa cítia byť súdení a už vopred odsúdení tými, čo sa cítia dokonalými a čistými! Priblížiť sa k tým, ktorí sú ustráchaní či ľahostajní, aby sme im mohli povedať: «Pán povoláva aj teba, aby si bol súčasťou jeho ľudu, a robí to s veľkou úctou a láskou!» (Ev. gaudium, 113).

(Homília Svätého Otca Františka, ktorú predniesol v utorok 7. júla 2015 pri slávení Eucharistie v ekvádorskom Quite)

Uvedenie Cirkvi do stavu misie od nás vyžaduje obnovenie spoločenstva, čiže nejde tu iba o nejakú činnosť smerom von... sme misionármi aj smerom dovnútra, tak ako sme misionármi smerom von, prejavujúc sa «ako matka, ktorá vychádza v ústrety, ako dom vlúdneho prijatia, ako permanentná škola misionárskeho spoločenstva» (Dokument z Aparecidy, 370).

(Tamže)

To, čo od nás častokrát žiadajú naši bratia a sestry, možno bez toho, aby dokázali položiť otázku, zodpovedá tým najhlbším potrebám: milovať a byť milovaní, byť prijatí takí, akí sme, nájsť pokoj srdca a radosť trvacejšiu než zábavky.“

(Tamže)

Odovzdávať Boha teda neznamená o ňom rečniť, neznamená to dokladať jeho existenciu. Aj diabol vie, že Boh existuje! Ohlasovať Pána znamená dosvedčovať tú radosť, že ho poznáme, pomáhať zažiť krásu stretnutia s ním.

Boh nie je odpoveďou na nejakú intelektuálnu zvedavosť či úsilie vôle, ale skúsenosťou lásky, povolanou stať sa príbehom lásky. Pretože – a to platí predovšetkým pre nás – po tom, ako sme sa stretli so živým Bohom, treba nám ho naďalej hľadať. Božie tajomstvo sa nikdy nevyčerpá, je rovnako nesmierne ako jeho láska.

(Pápež František účastníkom medzinárodného stretnutia pre akademické centrá a školy novej evanjelizácie 23. septembra 2019)

PRÍLOHA č. 5 Z knihy Spiritualita sv. Ignáca

PRÍLOHA č. 5 Z knihy Spiritualita sv. Ignáca

„Kto chce niekomu dať návrh a vysvetliť postup, ako sa nad sebou zamýšľať a pozorovať seba samého, musí mu priebeh tohto pozorovania či zamyslenia podať verne, jednotlivé body nech však preberie len krátko a v úhrnom prehľade. Lebo je oveľa účinnejšie a duchovne plodnejšie, keď ten, kto o sebe uvažuje, sám pochopí pravý základ tohto úkonu a sám ho vykoná i premyslí. Keď sám niečo nájde, všetko si lepšie objasní a precíti, či už vlastným premýšľaním alebo osvietením rozumu božskou silou. Prinesie mu to väčší duchovný osoh, ako keď vedúci cvičení veľa vysvetľuje a príliš rozvádza zmysel a priebeh úkonu. Nie mnohé vedomosti sýtia a uspokojujú dušu, ale precítenie a vychutnanie vecí zvnútra. Skúsenosť totiž učí, že všetci pociťujú väčšiu radosť z toho, čo sami objavili v sebe a na nich to aj väčšmi zapôsobí. Stačí im preto ukázať prstom na hlavnú žilu a poklad si z nej potom sami vykopú.“ (Z knihy Spiritualita sv. Ignáca)

PRÍLOHA č. 6 Ako zaujať a pracovať s mladými? Odovzdať im evanjelióvú radosť?

PRÍLOHA č. 6 Ako zaujať a pracovať s mladými? Odovzdať im evanjelióvú radosť?

Uprednostniť jazyk blízkosti, jazyk veľkodušnej, osobnej a životodarnej lásky, ktorá sa dotýka srdca, má dosah na život, prebúdza nádej a túžby. K mladým sa treba približovať **gramatikou lásky**, nie prozelytizmom. Jazyk, ktorému mladí rozumejú je jazykom tých, čo dávajú život.. Ešte s väčšou citlivosťou **musíme skúmať, ako vteliť kerygmu evanjelióvého hlásania do jazyka dnešných mladých.**

Mladým predkladáme „formačné“ stretnutia, ktorých predmetom sú vieroučné a mravoučné otázky, zlá súčasného sveta, Cirkev, sociálna náuka, čistota, manželstvo, kontrola pôrodnosti a iné témy. Výsledkom je, že mnohí mladí sa nudia, strácajú oheň zo stretnutia s Kristom a radosť z jeho nasledovania, mnohí opúšťajú začatú cestu a iných sa zmocňuje smútok a stanú sa negatívnymi. **Zmiernime svoju vôľu odovzdať im veľké množstvo náuky, a predovšetkým sa usilujme vzbudiť a upevniť v nich veľké skúsenosti, ktoré sú oporou kresťanského života.** Ako hovoril Romano Guardini: „**Keď zakúsime veľkú lásku (...), všetko, čo sa udeje, stáva sa jej súčasťou.**“

Zaiste, každý formačný plán, každá cesta rastu mladých musí zahŕňať vieroučnú a mravoučnú formáciu. No je rovnako dôležité, aby sa sústreďovala okolo dvoch hlavných osí: jednou je **prehíbenie kerygmy**, základnej skúsenosti stretnutia s Bohom prostredníctvom Krista, ktorý zomrel a vstal z mŕtvych. Druhou je **rast bratskej lásky v živote spoločenstva a v službe.**

Bolo by vážnym omylom myslieť si, že kerygmu treba opustiť v prospech formácie, o ktorej sa domnievame, že je „solídnejšia“. Nie je nič solídnejšie, hlbšie, bezpečnejšie, trvalejšie a múdrejšie ako prvotné ohlasovanie. **Celá kresťanská formácia je predovšetkým prehĺbením kerygmy.** Pastорácia mladých by mala vždy zahŕňať momenty, ktoré pomáhajú obnoviť a prehĺbiť osobnú skúsenosť s Božou láskou a so živým Ježišom Kristom. Cez svedectvá, spevy, adorácie, čas na duchovné uvažovanie nad Svätým Písmom alebo rôzne podnety zo sociálnych sietí.

(Christus Vivit 211-214)